Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 202. — ŠTEV. 202. | NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 27, 1932. — SOBOTA, 27. AVGUSTA 1932 | VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

PREDSEDNIK PRAVI, DA JE KONEC DEPRESIJE

TREBA BO PA ŠE DOSTI TRUDA IN NAPOROV, PREDNO BODO ZAVLADALE NORMALNE RAZMERE

Ljudje ne skrivajo več denarja, ampak dajo vsak teden dvajset milijonov dolarjev v promet. — Predsednik pravi, da so bile za trgovsko depresijo odgovorne predvsem razmere v Evropi. — Owen D. Young je poudarjal, da je treba ustvariti nove možnosti za delo.

WASHINGTON, D. C., 26. avgusta. — Predsednik Hoover je prepričan, da je Amerika prestala veliko krizo.

Na konferenci najuglednejših voditeljev industrije, trgovine in financ je rekel predsednik, da je velika finančna kriza prestana ter pozval vse navzoče, naj prevzamejo inicijativo in odgovornost, da bosta zavzela delo in gospodarstvo zopet trdno stališče.

Posebno je poudarjal predsednik, da je treba dati življenjsko važnim obratom in organom zadosten kredit, da se morajo obnoviti pogajanja med delodajalci in delavci, da je treba delovni čas skrčiti in delo bolj primerno razdeliti.

— To konferenco sem sklical, — je dejal predsednik, — ker smo prestali največjo finančno krizo, krizo, kakršne še ni bilo v zgodovini sveta. Upanja so se oživela, in sedaj zamoremo dosti ukreniti za rešitev industrijalnih in poljedelskih problemov.

— Moja posebna želja je, da bi industrije in banke ponovno prevzele inicijativo in odgovornost.

Na govorniškem odru so sedeli poleg predsednika tudi državni zakladničar Ogden Mills, Owen D. Young in Henry Robinson iz Los Angeles. — Owen D. Young je govoril o delavskih problemih ter poudarjal, da je treba ustvariti več prilik za delo in zaslužek.

— Dvanajst pododborov je sestavilo že več konštruktivnih načrtov, — je rekel predsednik Hoover. — Sedaj bomo te načrte izvedli ter združili privatno in državno pomoč.

— Gotovo se spominjate, da smo začeli pomlad leta 1931 po enem letu svetovne depresije, z močnimi dokazi preobnove. V prvih mesecih onega leta je bankrotiralo sedemdeset odstotkov manj bank kot pa v prejšnjem četrtletju.

— Ljudje so kupičili denarja in ga niso hoteli spravljati v promet. Tega sedaj ni več. Sedaj pride vsak teden v cirkulacijo nadaljnih dvajset milijonov dolarjev.

— Na Združene države so izvajali usodepoln vpliv tudi dogodki v inozemstvu, predvsem v Evropi.

— Deželam, katere je vojna skoro popolnoma demoralizirala, je zadala depresija usodepolni udarec. Meseca aprila lanskega leta so se pojavile težkoče pri največji dunajski banki. Temu so sledile jugoslovanske banke in slednjič državna banka v Nemčiji.

— Nadaljne težkoče so povzročile revolucije na Španskem in Peru. Meseca avgusta so se pojavile težave pri angleški banki, meseca septembra je pa odpravila Anglija zlato valuto. Kmalu potem se je zgodilo isto na Švedskem, Norveškem, Danskem in Finskem, v Avstraliji in v Indiji. Meseca septembra se je začel konflikt na Daljnem iztoku, in Japonska se je odpovedala zlati valuti.

— Celo v normalnih časih bi težko čutili te udarce, dočim smo jih v depresiji čutili neizmerno bolj.

— Predvsem potrebujemo boljše razdelitve kredita. V splošnem je kredita dovolj in vse nam bo mogoče doseče, ko bo enkrat pravilno razdeljen.

— Farmerjem je treba priskočiti na pomoč. Če so farmerji v stiski, je vsa dežela prizadeta. Od poljedelstva je odvisno zdravo družabno življenje.

Premogarji pripravljeni na nov pohod

FARMERJI IZPUŠČENI IZ ZAPORA

Šerif je izpustil 43 farmerjev. — Stavkarji so zagrozili, da navalijo na ječo. — Stavka se je razširila na Missouri.

Council Bluff, Iowa, 26. avgusta. — Na zahtevo več sto stavkujočih farmerjev in na grožnjo, da bodo navalili na okrajno ječo, ako ni takoj izpuščenih 61 zaprtih farmerjev, je šerif P. A. Lainson izpustil 43 farmerjev. Šerifov deputy Claude Dail, ki se je dopoldne po nesreči obstrelil z revolverjem, je zvečer za ranami umrl.

Council Bluff, Iowa, 26. avgusta. — Armada 1000 stavkujočih farmerjev iz Woodbury County in drugih krajev severozapadne Iowe so se v avtomobilih peljali v Council Bluff v namenu, da napadejo Pottawattamie okrajno ječo in oprostijo 61 svojih tovarišev, ki so bili zaprti.

Popoldne se je več tovornih avtomobilov z razjarjenimi farmerji peljalo skozi Blencoe, Iowa, proti Council Bluff.

Pred sodnijskim poslopjem je šerif P. O. Lainson postavil svojo četo deputijev s sedmimi strojnimi puškami in revolverji.

Položaj je postal zelo napet, odkar so deputiji s solznimi bombami in raznim orožjem odganjali farmerske pikete s cest. Dvesto piketov, ki so zaradi deputijejevih napadov zapustili zjutraj svoja mesta, se je popoldne vrnilo. Bili so zelo razjarjeni.

Od 61 zaprtih farmerjev jih je bila aretiranih 49 prejšnjo noč. Dvanajst od njih je sodnik Jack De Witt obsodil na $100 kazni ali pa en mesec zapora.

V Sioux City je šerif John A. Davenport ukazal svojim deputijem, da morajo ustaviti piketiranje. V Sioux City je zaprtih 77 farmerjev.

St. Paulo, Mo., 26. avgusta. — Farmerji iz Pipestone County, ki simpatizirajo z gibanjem farmerskega praznika, so sklenili, da bodo ustavljali vse dovažanje poljskih pridelkov in živine v mesto. Dovolili pa so prodajo mleka, smetane in jaje. Rekli so, da bodo tudi piketirali ceste, ako bo treba. Vsi farmerji so dobili poziv, da drže doma žito in živino, dokler se cene ne zvišajo.

SMRTNE OBSODBE NA RUSKEM

Moskva, Rusija, 26. avgusta. — Pet oseb je bilo obsojenih na smrt zaradi tatvine državne lastnine in 11 kmetov je bilo obsojenih na 10 let ječe, ker so krmili svoje konje z ovsom z državne kolektivne kmetije.

VARŠAVSKI

Varšava, Poljska, 26. avgusta. 12,000 mestnih uslužbencev je zastavkalo ter zahtevajo, da jim mesto izplača njihovo zaostalo plačo za mesec junij in julij.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

POLICIJA PROTI NEZAPOSLENIM

Policija je razgnala brezposelne pred mestno hišo. — Ranjenih je 20 oseb. — Nemir v dvorani.

Philadelphia, Pa., 26. avgusta. Policija na motornih kolesih in na konjih je udrihala s svojimi krepelci po brezposelnih, ki so se zbrali na Reyburn trgu blizu mestne hiše.

Nad dvajset oseb je bilo ranjenih, med njimi tudi nekaj žensk, ko se je policija na konjih zadrvila med množico. Šest voditeljev brezposelnih je bilo aretiranih.

Pet ranjenih oseb je bilo prepeljanih v bolnišnico.

Okoli 1500 brezposelnih se je zbralo na trgu, od koder so hoteli korakati proti mestni hiši kjer je bila ravno seja mestnega zastopstva.

Tekom bojev na trgu je prišlo do nemirov v mestni dvorani.

Nek zastopnik brezposelnih je bil vržen iz dvorane. Mrs. Violet Lynn, stara 27 let, je na galeriji stopila na stol in zaklicala:

— Občinski možje so tatovi in pustijo, da ljudje umirajo lakote.

Tudi njo je odpeljala policija iz dvorane.

POVABIL "SVOJE" OTROKE

Mulvane, Kans., 26. avgusta. — Zdravnik dr. S. T. Sheeley, ki je star 76 let, je priredil lepo družinsko zabavo. V svoji službi kot zdravnik je v 50 letih "prinesel" na svet nad 4500 otrok. Nekateri med njimi so že stari okoli 50 let. Najmlajša sta dvojčka in sta stara dva tedna. Na zabavo je povabil vse.

Brez čudeža ni svetnik.

Vatikansko mesto, 26. avgusta. Ker se za razglašenje za svetnika ni zgodil noben čudež, kongregacija obredov pod predsedstvom papeža Pija XI. ni razglasila za svetnika Antona M. Claret, ustanovnika reda misijonskih sinov in nadškofa v Santiago na Kubi.

ŽRTVE BRAZILSKE VSTAJE

Buenos Aires, Argetina, 26. avgusta. Poročila iz Santotome naznanjajo, da je neka zelo poučena oseba, ki je prišla iz Porto Alegre, Brazilija, izjavila, da je v brazilski državljanski vojni do sedaj padlo že 15,000 mož.

Po tem poročilu so uporniki ob Salo Paulo fronti zelo močno utrjeni. Državljanska vojna še ne bo tako hitro končana, kajti obe stranki imate dovolj vojakov in tudi denarja.

Iz Rio de Janeiro prihaja poročilo, da so vstaši zavrnili mirovne pogoje, ki jamčijo splošno amnestijo ter novo ustavo, katero bo stavilo zborovanje ljudskih zastopnikov.

Rio de Janeiro, Brazilija, 26. avgusta. — Zvezni aeroplani, ki se bore proti upornikom pri Sao Paulo, so bombardirali uporniško letališče pri Guaratingueta. Pri tem je bil uničen en aeroplan, ubiti so bili trije vojaki in osem ranjenih.

JAPONSKA BO IZSTOPILA iz LIGE NARODOV

Člani Lige so mnenja, da s priznanjem Mančoukuo mora Japonska izstopiti. — Poročilo komisije bo predloženo Ligi.

Ženeva, Švica, 26. avgusta. — Ker je japonska vlada sklenila, da prizna novo mandžursko državo Mančoukuo, je skoro primorana izstopiti z Lige narodov.

Javnost je pričakovala, da pride do preloma med Japonsko in Ligo narodov, ko bo pri prihodnjem zasedanju Lige v septembru predloženo poročilo Ligine preiskovalne komisije, ki se je vrnila iz Daljnega Iztoka.

Zunanji minister grof Uchida, ki je japonskemu parlamentu priporočil priznanje Mančoukuo države, je zavrnil nasvet Ligine komisije, da Japonska prizna kitajsko nadvlado nad Mandžurijo, medtem ko bi se v povračilo za to Kitajska zavezala, da brani japonske interese v Mandžuriji.

Ameriški državni tajnik Henry L. Stimson je najbrže že naprej vedel za vsebino poročila Ligine komisije, ker je v svojem govoru po radiju v New Yorku svaril člane Lige narodov, da ne priznajo v Mandžuriji položaja, ki je bli ustvarjen s kršitvijo mednarodnih pogodb.

Washington, D. C., 26. avgusta. Vsled odločitve japonske vlade, da prizna Mančoukuo državo bo zopet oživel spor med Japonsko in zapadnimi državami zaradi japonske politike v Mandžuriji.

Ničesar ni znanega, ako se bodo Združene države o tem posvetovale z državami, ki so podpisale Kellogg-Briandovo pogodbo. Najbrže pa bo Liga narodov vložila proti temu pri Japonski svoj protest.

IZBOLJŠANJE PLAČ KOMUNISTIČNIM URADNIKOM

Moskva, Rusija, 25. avgusta. — Stroga odredba, ki je določevala najvišjo mesečno plačo 300 rubljev ($150) sedem milijonom članom komunistične stranke, je bila spremenjena in sedaj plače nimajo nobene omejitve.

Vsled tega bo vsemogočni ruski diktator, Josip V. Stalin, ki je do sedaj dobival 300 rubljev plače na mesec, dobil povišano plačo.

Odkar pe stopila nova odredba v veljavo, dobivajo ravnatelji sovjetskih tovarn po 700 do 800 rubljev na mesec.

Do te izpremembe je prišlo vsled Stalinovega govora lanskega leta, ko je pokazal na veliko razliko plač v primeri s sposobnostjo in uspehom posameznega delavca.

Vendar pa dobivajo visoki sovjetski uradniki marsikatera darila kot na pr. zelo drage avtomobile iz tujih držav. Mnogi dobivajo honorarje od raznih časopisov in za knjige. Vendar pa od takih plač pripada znesek nad 350 rubljev komunistični stranki.

Ruski inžinirji in drugi izvedenci, ki niso člani komunistične stranke, dobivajo sedaj do $1000 mesečne plače.

VSI PREMOGOVNIKI V JUŽNEM DELU ILLINOISA OBRATUJEJO

GILLESPIE, Ill., 26. avgusta. — Izvršilni odbor stavkujočih premogarjev je začel izdelovati načrte za drugi pohod proti premogovnim okrožjem južnega Illinoisa, kjer so začeli majnerji delati pod novimi pogoji. — Nasprotna stran je izvedela o teh načrtih, in storjeno je bilo vse potrebno, da bo pohod preprečen.

Prvi naval štrajkarjev, katerih je bilo petnajst tisoč, je bil odbit v sredo.

Policisti so se posluževali krepelcev, revolverjev in strojnih pušk.

V južnem delu Illinoisa obratujeo vsi premogovniki, Majnerji delajo za pet dolarjev dnevne plače, dočim zahtevajo štrajkarji minimalno mezdo $6.10.

Kdaj se bo završil drugi pohod, se zaenkrat še ni dalo dognati. Prodirali ne bodo v eni sami skupini, pač pa v številnih manjših oddelkih.

Eden izmed voditeljev je rekel, da bodo zopet prišli, če ne prej, pa pomladi. Majnerji ne bodo prej mirovali, dokler ne bodo priznane pravice delavcev.

V Taylorville je eksplodirala bomba pred hišo nekega stavkarskega voditelja.

V Christian County je veleporota obtožila dvaintrideset štrajkarjev kalitve miru.

Po drugih delih dežele vlada mir..

V Steubenville Ohio, je najelo vodstvo nekega premogovnika 350 novih majnerjev.

MILOSTNA SODBA ŠPAN. UPORNIKOV

Gen. Sanjurjo je bil obsojen na dosmrtno ječo. Njegov sin je bil oproščen. — Ostali so dobili zaporno kazen.

Madrid, Španska, 26. avgusta. Španska vlada je upornega generala Jose Sanjurjo, ki je vodil monarhistično revolucijo proti republikanski vladi in je bil obsojen na smrt, pomilostila na dosmrtno ječo.

To naznanilo je podal po dolgi ministrski seji, ki je trajala celo noč ministrski predsednik Azana. Velika množica je čakala na odločilni sklep kabineta in ljudstvo je sporočilo navdušeno pozdravilo.

Nižji ministrski uradniki, ki so bili navzoči pri seji, pravijo, da generalovo pomiloščenje pomeni izpremembo smrtne kazni v dosmrtno ječo.

Poleg tega pravijo, da so na ministrski seji tudi razpravljali o tem, da bi vlada razpustila vse častnike in armado popolnoma reorganizirala.

Ministrski predsednik je to novico oznanil v kortezu (poslanski zbornici), kar je povzročilo velik vihar. Med poslušalci je prišlo do več pretepov.

Dolgoletni prijatelj generala Sanjurjo general Herranez, je bil obsojen na dvajset let ječe, ravno tako njegov pribočnik polkovnik Infante.

Sin generala Sanjurjo, stotnik Justo Sanjurjo, pa je bil oproščen.

HČI JOHNA D. ROCKEFELLERJA JE UMRLA

Bila je voditeljica chicaške visoke družbe. — Bila je najbogatejša žena na svetu. — Mnogo razočaranj v življenju.

Chicago, Ill., 26. avgusta. — Mrs. Edith Rockefeller McCormick, hči Johna D. Rockefellerja, ki je bila voditeljica chicaške visoke družbe in je bila znana kot najbogatejša ženska na svetu, je umrla v Drake hotel ob 5.40 popodne. Prihodnjo sredo bi bila stara 60 let.

Zadnje tedne je bila vedno v postelji in moči so ji stalno pojemale vsled raka, za katerega zdravniška znanost še ni našla zdravila. Vendar pa se je zadnje dneve večkrat zbudila iz omedleviee, dasi so zdravniki že pričakovali smrt.

Po dolgem odtujenju so se njeni otroci zbrali okoli njene smrtne postelje.

Več let ni videla svoje najmlajše hčere Mathilde, ki se je s svojimi 18. leti poročila z lastnikom jahalne šole v Curihu v Švici, Oserjem, ki je bil tedaj star 48 let. Sprla se je tudi s svojo drugo hčerjo Muriel zaradi poroke z Hubbardom ter s svojim sinom Fowlerjem ki je poročil ločeno ženo newyorškega bankirja Stillmana, ki je skoro dvajset let starejša od njega.

Otroci so pozabili na ta spor in so se ob njeni smrtni uri zbrali okoli nje. Njena hči Mathilde Oser je celo prihitela k njej iz Švice.

V njeni bolezni jo je tudi obiskal njen ločeni mož Harold McCormick njen brat J. D. Rockefeller ter arhitekt Edwin Krenn, katerega je pripeljala s seboj iz Švice in ki je z njeno pomočjo ustanovil veliko trgovino z zemljišči.

Bila je zelo odločna žena in je hodila svojo pot. Zelo je podpirala chicaško opero in več znanstvenih družb.

Ko je leta 1913 umrl njen najmlajši sin za škrlatinko, je težko zbolela. V spomin nanj je ustanovila bolnišnico za nalezljive bolezni in z njeno pomočjo je bilo tudi iznajdeno uspešno zdravilo proti škrlatinki.

"Glas Naroda"

Dnevni and Published by
EDITORIAL PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Vladi Sakser, President — L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

OROŽJE — JAMŠČINA ZA MIR

Te dni se je vrnil iz Rusije inžinir in iznajditelj Lester P. Barlow iz Stamford, Conn.

Možak je iznašel stroj, s pomočjo katerega je mogoče vreči na milijone bomb v razdaljo tisoč milj. In kamor padejo te strašne bombe, je mahoma vse uničeno: človeška in živalska življenja, vsak sadež na drevju in vsaka bilka na polju.

Zelo zanimiva so Barlowa izvajanja glede razorožitvene konference v Ženevi, evropskega oboroževanja in zadeve takozvanega praktičnega pacifizma.

— Jaz sem se vedno zavzemal za mir, — je rekel Barlow, — in bom do svoje smrti pacifist. Ne boječ in svet objemajoč pacifist, pač pa pacifist trde, stroge, vojaške vrste.

— Petindvajset let sem v družbi drugih strokovnjakov izboljševal vsakovrstno orožje in vojne stroje, in če si more kdo predstavljati, si lahko jaz predstavljam, grozote bodoče vojne.

— Tekmovanje v oboroževanju je v ekonomskem pogledu grozovita blaznost. Edino, kar zamore zaustaviti oboroževanje, je orožje s tako uničevalno silo, da bi vojna ne pomenila ničesar drugega kot blazen samomor vseh udeležencev.

— Moj namen je vse dežele prepričati o brezplodnosti njhovega oboroževanja. Ako se vse dežele zadovoljne, bom začel graditi stroj ter ga bom dal na razpolago svetovnemu razsodišču. Edinole na ta način bo mogoče ustvariti in vzdržati mir.

Barlov je pokazal svoje načrte ruskim strokovnjakom, ki so se o njih nadvse laskavo izrazili.

Pozivu, da bi stroj zgradil in ga preiskusil na neskončnih ruskih stepah, se Barlow ni hotel odzvati.

Dejal je, da stroja ne bo zgradil za nobeno deželo, dokler ne bo predložil svojih načrtov razorožitveni konferenci.

Ako razorožitvena konferenca načrtov ne bo sprejela, bo dal svojo iznajdbo na razpolago Sovjetski Uniji.

S tem bo dobila boljševiška republika orožje, s katerim bo mogla že vsaj nekaj časa diktirati svetu.

Toliko časa namreč, dokler se ne pojavi kak drug iznajditelj, ki bo s svojo iznajdbo onemogočil Barlowov stroj.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	$ 4.—	Lir 100	$ 5.80
Din 300	$ 5.90	Lir 200	$11.40
Din 400	$7.80	Lir 300	$16.60
Din 500	$ 9.50	Lir 400	$22.—
Din 1000	$18.50	Lir 500	$27.—
Din 5000	$91.50	Lir 1000	$53.—

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo	$ 5.00	morate poslati	$ 5.70
" "	$10.00	" "	$10.80
" "	$15.00	" "	$15.90
" "	$20.00	" "	$21.00
" "	$40.00	" "	$41.10
" "	$50.00	" "	$51.30

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino $1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki — Naročajte ga!

Udobno Hitro Poceni

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je dobil potrebna navodila od veščega zastopnika. Da ne boste imeli na potovanju nobenih zaprek, pišite za brezplačna pojasnila na —

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

PRISPEVKI PRISELJENCEV K AMER. ŽIVLJENJU

Nedavno je neki francoski kritičar, ocenjujoč velike orkestre Evrope, je izjavil, da ameriški simfonični orkestri so boljši kot najfinejši evropski. — Pa kako ne bi bili — razložil je — ko so setavljeni iz najboljših godcev vsega sveta: pihala iz Nemčije, gosli iz Italije, Avstrije, Ogrske, Poljske in Rusije, lesni instrumenti iz Francije in Italije.

Allen H. Eaton, ki je spisal knjigo "Imigrant Gifts to American Life", ravnokar izdano od Russell Sage Foundation, smatra to oceno ameriške instrumentlne muzike kot simbolično za priseljenčeve prispevke k ameriškemu življenju. Tekom vse svoje zgodovine je bila Amerika zatočišče vseh narodov, ali priseljenci so bogato odplačali ponujeno gostoljubnst. Današnja Amerika je nedogotovljeni produkt stalnega mešanja in izlivanja kulturnih vplivov iz vseh krajev sveta. Sedaj, ko je Amerika smatrala potrebno zapreti vrata daljnemu priseljevanju, ko je ta tok novega življenja, ki je neprestano pritekal v Združene države, skoraj popolnoma prenehal, pisatelj pozivlje Ameriko, naj sedaj odkriva in ohranja najboljše kakovosti priseljeniških skupin, ki tvorijo bistven del ameriškega prebivalstva.

Kulturni prispevki se dajejo težko meriti in oceniti. Da cenimo prispevke te ali one skupine, navadno navajamo tega ali onega odličnega moža dotične skupine, pa navajamo Steinmetze, Pupine, Schurze itd. Mr. Eaton tudi deloma sledi to tradicijonalno metodo in navaja imena umetnikov, ki so obogatili ameriško umetnost. Na tem polju je prispevek priseljencev naravnost velikanski. V glavnem pa je knjiga Eatonova posvečena ne toliko prispevkom posameznih priseljencev, marveč prispevkom skupin. Knjiga je izraz znatnega gibanja v Ameriki, ki gre za tem, da toliko turodni, kolikor tujerodni Amerikanec postane si svest kulturnih prispevkov iz inozemstva potom ljudskih festivalov in razstav. Prosvetne ustanove v državi New York so že kmalu po vojni priredile razstave narodne umetnosti iz rojstnih dežel priseljencev. Leta 1921 je bila otvorjena razstava 'America's Making' v New Yorku, katere se je udeležilo 32 priseljeniških skupin. Od tedaj slične razstave in festivali se čim dalje bolj prirejajo širom dežele.

Knjiga navaja cilj in uspeh 'All Nations Exbition' v Clevelandu in sličnih razstav katerih cilj je, da se priseljenci vzbudijo k prispevanju svoje ljudske umetnosti, značajnosti in nadarjenosti k ameriškemu življenju. Končno knjiga navaja tudi nedavno prireditev Foreign Language Information Service in ustanovitev Folk Festival Council-a v New Yorku, katerega svrha je, da se nudi tujerodnim skupinam priložnost umetniškega izraza pred širšo ameriško publiko.

Pisatelj je s svojo knjigo dal znatno vzpodbujo gibanju, ki gre za tem, da umetnost in tradicije priseljencev postane dedščina Amerike. Knjiga bo v ameriškem življenju vzbudila zanimanje za kulturne prispevke tujerodcev. Ob istem času bo dajala pogum onim samo-žrtvovalnim delavcem na polju tujerodnih organizacij, ki delujejo za kulturne prireditve in umetniško izrazovanje v svoji narodnostni skupini.

FLIS.

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslane jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

PREBIVALSTVO ZDRUŽENIH DRŽAV PO ROJSTVU IN PLEMENU

Bureau of Census je ravnokar izdal izid zadnjega ljudskega štetja (1930) o turodnem in tujerodnem prebivalstvu Združenih drav, razporejenem po plemenu in rojstni deželi tujerodcev.

Prebivalstvo Združenih držav je dne 1. aprila 1930 vsebovalo: 108,864,207 belokožcev, 11,891,143 črncev, 1,422,533 Mehikancev, (ljudsko štetje našteva te kot "pleme"), 382,397 Indijancev, 74,954 Kitajcev, 138,834 Japoncev in 45,208 Filipincev. Od belokožnega prebivalstva je bilo 12.3 odsto (ozir. okroglo 13,366,000) tujerodcev. Izmed drugih plemen so tujerodci tvorili sledeči odstotek: črnci manj kot 1%, Mehikanci 43%, Indijanci 1%, Kitajci 50%, Japonci 50%, dočim skoraj vsi Filipinci so se rodili izven kontinentalnih Združenih držav.

Kar se tiče staršev tukaj rojenih Amerikancev, izmed 95 milijonov 497,800 tukaj rojenih belokožcev 73.4% se je rodil od tukaj rojenih staršev. To pomenja, da 26.4% belokožnega prebivalstva tvori takozvano drugo generacije priseljencev.

FLIS.

Dopisi.

S pota.

Na Willard, Wis., je obolelo in poginilo nekaj živine. Zdravniki pravijo, da vsled suše, ker živini primanjkuje sveže trave. Molzne krave postajajo klaverne, na nosnicah se jim včasi pojavi kri, vime jim zateče ter postane višnjeve barve. Zdravniki jim vbrizgavajo nekak serum, ki se pa vedno ne obnese. Neki farmer mi je povedal, da je zoper to bolezen najboljše domače zdravilo, ki se mu pravi po angleško "sour dock", po naše pa smukavec, smukec ali debela kislica. Ta rastlina raste po pašnikih in ima drobnemu korenjn podobno korenino. Steblo zraste dva do tri čevlje visoko ter je slično dimnikarski metlici. Dokler cvete, je zeleno-rdeče, potem pa dobi ajdi podobno rjavo zrnje. To zrnje je treba skuhati na svežem mleku in ga dati živini.

Zadnjič sem poročal z Willarda o košnji, sedaj bo pa že kmalu mlačev končana. Kadar pridejo mlatiči z mlatilnimi stroji, je približno tako kot ob ohceti v stari domovini. V stroj mečejo žito, ki je hitro omlateno. Farmerji pridelajo precej žita, ker ga rabijo za krmo živini in perutnini.

Ko je delo opravljeno, sedejo mlatiči k mizi. Kdo zna bolj okusno gostijo napraviti kakor Slovenke!

Ponekod so jablane tako polne, da je drevje podprto. Jabolka pridelujejo vsakovrstna. Slive so bolj drobne vrste, pa tudi dobro obrode. Lešnikov je mnogo, pa tudi neke vrste orehov je dosti.

Nekateri farmerji goje tudi vinsko trto, ki navzlic severnemu podnebju precej dobro obrodi. Rojak Hren, pri katerem sem v vinogradu obrezoval nepotrebne mladike, me je povabil najprej na mošt, potem mu je pa zagotovil, da bo vkratkem trgatev. Pri tem sem se spomnil, kako je pred leti nekdo poročal, da na Willardu sadje sploh ne raste . . .

Začetkom julija meseca je bila koruza komaj kak čevelj visoka, danes je pa po nekaterih krajih taka, da bi se lahko konj in jezdec skrila v nji. In da vidite, kako debele buče rastejo ob koruzi! Črna redkev in koleraba ni tako velika kot je bila pred časom, naprimer tedaj, ko se je mudil tukaj pokojni Burgar, iz New Yerka. Takrat je bila tukaj taka koleraba, da sta morala eno dva nesti.

Sredi farmerske naselbine je prijazen hrib, sličen Šmarni gori v ljubi Sloveniji. Hrib je skalovit in poln brlogov, v katerih se skriva pozimi divjačina. Večkrat so farmerski sinovi ujeli v past ali ustrelili velikega medveda. Vrhu hriba je železen stolp, v katerem vrši Klančarjev sin pazniško službo. Odtam je namreč mogoče daleč naokoli videti, če je kje izbruhnil gozdni požar.

V bližini hriba je krasen slap, pod katerim se poleti koplje staro in mlado.

Sem na Willard mi pišejo rojaki iz raznih krajev Amerike. Takod mi je naprimer sporočil prijatelj Troha iz Barbertona, kaj sestavlja za Slovensko-Ameriški Koledar. Tako je prav, prijatelj, le na plan.

Willardski pevski zbor je priredil svojemu članu Uletu veliko iznenadenje ob priliki petindvajsetletnice njegove poroke. Ko se nas je pripeljala večja družba na farmo je v hiši že vse spalo. Le Uletov sin nas je prišel vprašat, kaj bi radi. Rekli smo, da smo na večerjo povabljeni in smo se močno hudovali, češ, da so nas potegnili. Kmalu so pa spoznali naše nakane, in vsa družina je vstala. Miza je bila polna raznih darov in vsa okinčana s cvetjem. Vse je bilo veselo.

Posebno pa moram pohvaliti pevce in pa dekleta, ki so bila zelo aktivna pod vodstvom Miss Pakiž iz New Yorka, ki je tukaj na počitnicah.

Kasneje smo tudi zelo slovesno praznovali 57. rojstni dan farmerja Bayuka.

Pozdrav!

Matija Pogorelc.

East Helena, Mont.

Ti streti me moreš potreti nikdar,
Usode sovražne, besneči vihar.

Zlati žarki jutranje zore se razlivajo po Prickly dolini. Kaluže helenskega jezera se bliščijo v njenih prvih poljubih. Mirno leži jezero, ne gane se. Tu in tam moli iz močvirja bela jezerska roža.

Človeku splavajo oči po Prickly Pear dolini. Povsod valovi zlato-rmena pšenica. Kmetovalec se veseli obilega pridelka.

Dalje proti zapadu, leži mesto Great Falls. Tam počiva oni veliki genij Russell, ki je z svojim čopičem ovekovečil našo Montano.

Pred kratkim sem napravil s prijateljem izlet čez McDonald Pass. S pomočjo zvezne vlade so napravili letos lepo cesto čez McDonald gorovje. Na drugi strani gorovja ob cesti se nahajata dve idilični mesteci, Eliston in Avon.

Nazaj grede smo se ustavili na Contienta Divide, ki je čez 8000 nog nad morjem. S seboj smo imeli steklenico rujnega soka kalifornijskih trt. In držeč čaše visoko proti nebu, sva trčila na zdravje našega rojaka, vrlega Predoviča.

V rudotopilnici so ustavili vse delo za nedoločen čas. Hudo so prizadeti rojaki in trgovci sploh. Vendar to ne potare Slovenca. Baš kakor pravi veliki hrvatski pisatelj Šenoa: Opljuni zdrave ruke, i budi svoj. Da, budi svoj.

Franec.

Peter Zgaga

BEZNICA ALI SALON?

Antisalonska Liga — kot jo že ime razodeva, — je bila naperjena proti salonu.

Njeni člani so toliko časa ruvali in agitirali — s poštenimi in nepoštenimi sredstvi — da so odpravili to pristno ameriško institucijo. Pa ne samo salona — tudi pijačo so odpravili, seveda samo na papirju.

In ko prihaja časa, da bo narodu zopet postavno vrnjeno par procentno pivo in nemara tudi vino, se vsepovsod pojavlja klic: — Samo salona ne, edinole salona ne sme biti več nazaj!

Celo demokratje, ki so bili v svoji platformi precej liberalni, so se odločno izrazili proti salonu. Istotako seveda tudi republikanci, katere je le duh časa prisilil, da so takole od strani malo krenili po prihibiciji.

Kakšno strašilo je pa bil salon?

Velik prostor na kornarju, od katerega je moral gospodar vsako leto pošteno plačati precejšen davek. Vrata, vodeča v salon, so bila, že vsaj poleti, polovična, toda se pravi, da je bilo mogoče s ceste videti, koliko jih stoji pri bari.

Pijača je bila poštena in dosti je je bilo za groš. Spodaj ob bari je bil pritrjen dolg drog, da se je človek z eno nogo lahko nanj oprl, če mu je bila stoja na obeh prenerodna.

V količkaj pošteno salon niso pustili: mladoletnih moških, žensk in pijancev. Še celo stroga kazen je bila določena za salonerja, če je mladoletnemu pijačo prodal.

Ženska ni smela dalje kot do line pri stranskih vratih. Tam je lahko kupila pijačo, da jo je vzela domov; odtam je lahko od bare poklicala svojega moža, ko je bil čas za spat oziroma za večerjo.

Skoro v slehernem salonu je bil free lunch. Ponekod ni bil kdove kaj, ponekod pa izvrsten.

Ej, če bi bili v sedanji depresiji, saloni, koliko nezaposlenih bi se moglo vsak dan trikrat do sita najesti.

Vstopnina v salon je bila samo en nikelj. Za nikelj si dobil ogromen vrč zdravega, dobrega in močnega piva, pri counterju si se pa najedel, da je iz tebe gledalo.

Prohibicija je seveda morala dati narodu nekako nadomestilo. Slabo nadomestilo mu je dala, ker mu je dala beznico — spikizi.

Dokazano je, da je beznic desetkrat več nego je bilo salonov. V beznici ne dobiš jesti, pač pa samo pijačo. Toda kakšno pijačo?

V stanovanju zgoraj je noč in dan kotliček na ognjišču, da ti zamorejo servirati sveže kuhano žganje po petindvajset, petdeset in petinsedemdeset centov drink. S pivom oskrbujejo beznice raketirji. Pivo je večji del neužitno in kemično preparirano. Če je vino količkaj prida, ga ne dobiš izpod šestih dolarjev galono.

Beznica je noč in dan odprta, toda vrata, vodeča v njo, so noč in dan zaklenjena. Za zaklenjenimi vrati se zbira nedorasla mladina — fantje in dekleta, ki se opajajo do nezavesti.

Prej se je delavec na plačilni dan proti domu grede v salonu ustavil. Res je, da so nekateri tudi v salonu ves zaslužek pognali, če pa pride dandanes delavec s svojim zaslužkom v beznico, je zelo verjetno, da se bo naslednjega dne prebudil v arestu ali se bo pa zavedel v špitalu — če se bo sploh zavedel.

Ko so narodu odvzeli salon, se je narod v beznico pogreznil. To je bil največji štrbunk, ki si ga mora zapisati prihibicija v svoj račun.

Edina rešitev je po mojem mnenju uvedba starokrajske oštarije z dobro kuhinjo in pijačo, kjer bi se človek sedeč pri mizi nasitil in odžejal:

Počitek na eni nogi, kot smo ga bili v salonu vajeni, ni posebno priporočljiv. V današnjih beznicah je dosti slabše, kajti v njih je počivališče pod mizo.

Če Bog da, ni več daleč čas, ko bomo fantje svobodno sedeli pri mizi. In ko se bomo dobro podprli in najedli, bomo rekli krčmarju: — No, pa ga daj še pol galone.

In še pol, in še pol.

Potem ko kdo poskušal peti kar bo tudi dobro in prav.

Le tistega, ki bo zapel: — Že dolgo nismo pili ga, pili ga, pili ga! — bomo postavili kot največjega lažnjivca na cesto.

Conemauški "Klub Dobrota", o katerem je bilo v včerajšnji številki daljše poročilo, mu bo pa brez dvoma prisodil prvo nagrado.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZNIŽANE.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

B. LEVIN:

17. VRSTA ZGORAJ

Andrej Ivanovič je veljal za najmodrejšega komisarja v vsej guberniji. Najstarejši sodrugi so imeli navadno reči o njem: "Če bi le imeli kak ducat več takihle ptičev, kakor je Andrej Ivanovič. — Kakšna glavica! Kako ti citira Ljenina in Marxa!"

In brez vse šale, meščani, kar je res je res: debatirati z osebnostjo Ivanovičevega kova niso bile mačje solze. Prepričan sem bil na primer, da si ga že temeljito položil, pa te je nenadno ošvrknil: "Oprostite, prosim, Ljenin vendar pravi v 15. zvezku, 7. poglavje, 17. vrsta od zgoraj...."

Rresk, pa zini še katero, če se upaš. Obstaneš nem in trd, kakor ob steno pritrjena ploskev. Šele polagoma prideš k sapi in jameš ponižno jecljati: — Ah, da, saj res, čisto sem pozabil. Seveda, kako pa, jasno...."

Spominjam se, kako je nekoč v parni kopeli nastalo prerekanje, ali imajo komunisti in sodrugi pravico poslruževati se maserja, ali se morajo sami lastnoročno otirati. Prerekanju ni hotelo biti ne konca ne kraja, ter je že postajalo bolj vročekrvni diskusiji podobno. In brez dvoma bi se bila vsa stvar razrastla v strasten spopad, da se ni nenadoma pojavil iz sopare Andrej Ivanovič. Takoj je bilo vse pomirjeno. "V tretjem zvezku svojega "Kapitala", stran 435, deseta vrsta od spodaj pravi Marx: "V dobi ruskega 'Nep-a' je članom komunistične stranke dovoljeno posluževati se maserja."

Vse je onemelo, kakor bi odrezal. Maserji pa so se od hvaležnosti plazili po tleh.

Ali pa drug primer:

Žena nekega komunista, ki je sedel na odgovornem mestu, je zbolela na fotografomaniji. To se pravi: pri vsakem od treh fotografov, ki so v tistem kraju izvrševali svojo obrt, se je pustila po trikrat na dan fotografirati. Vsakokrat v drugi pozi, seveda. Enkrat pri telefonu, potem s težkim vojaškim samokresom v roki, drugič spet z mucko v naročju, ali pa v sedlu, na primer, največkrat pa z rožo, katero je držala z vso možno gracijo, vzdihujoče, pred nosom. Končna želja vsega početja te fotografomanistke je bila: vse fotografske izložbe v mestu napolniti s svojimi fotografijami.

Zdajci pa se naenkrat dvigne protest drugih komunističnih gospa. Govorilo se je dokaj odkrito in jasno, češ, tako početje je — milo rečeno — precej malomeščansko. Kajti je še več odgovorno mesto zavzemajočih sodrugov, ki posedujejo soproge, katere bi tudi rade visele v izložbenih oknih.

Diskusija je postajala vedno srboritejša in bi bila to pot brez dvoma izbruhnila v čisto navaden prepir, da se ni nenadoma vmešal Andrej Ivanovič.

On je vsem, ki so ga hoteli poslušati, pridigal, da je Engels v svojem delu "Zadruga in družina", posvetil kar vse poglavje takim-le primerom ter ima — po njegovem — vsakdo pravico, da se do neskončnosti fotografira in izložbena okna v vseh množnih pozah dekorira.

...."Če pri tej stvari celo Engels zatisne eno oko, zakaj naj tedaj mi...."

Toda, to pot je Andrej Ivanovič svoj lok malo preveč napel.

Soproge ostalih, odgovorna mesta zavzemajočih sodrugov je prevzela resnična jeza in začele so svoje može hujskati proti Andreju Ivanoviču, češ: "Pokažite mu, da vi bolje znate! Zdebatirajte ga v nič!"

Vendar se nihče ni mogel odločiti, da bi tvegal kaj takega, dokler se ni končno vzdramil Nikita Epstein.

S par požrki žganja je v naglici okrepčal svoj pogum ter začel — v odličnem krogu strankinih somišljenikov — zbadati Andreja Ivanoviča in ga pritiskal toliko časa, da je ta vskliknil: "Vi očividno ne veste, da pravi Ljenin na strani toliko in toliko, vrsta toliko in toliko...."

Toda Nikita Epstein ga niti ni pustil izgovoriti do konca.

"Ne boš, brate! Nti v enem, izmed triindvajsetih zvezkov ne najdeš kaj takega...."

Vsi navzoči so obstali, kakor okameneli.

Nikita Epstein je bil videti v trenutku najbednejši stvor, Andrej Ivanovič pa najmogočnejši junak.

Vendar se je naenkrat, čisto nenadno — v brezmejno začudenje vseh gostov — plaho, potihem oglasil Andrej Ivanovič. "Mogoče, da sem se to pot zmotil. Ne bom se prerekal. Sploh pa se mi mudi. Pozdravljeni!"

Zdajci se je spet videl vsem navzočim Andrej Ivanovič najbednejši stvor, Nikita Epstein pa najmogočnejši junak.

Naslednjega dne je Andrej Ivanovič odpotoval. Pri tej priliki je dejal:

"Čisto skisati se pa vendarle nočem v tem gnezdu. Saj je še dovolj mene vrednih mest v naši republiki. Ni hudir, da ne bi našel kje še nekoliko prostorčka za svoj obstanek."

Odsihmal je Nikita Epsteina šampijon našega mesta.

Visoko dvignjene glave hodi med nami in vsak ugovor gladko izpodreže:

"Da vas le ni sram! V dvanajstem letu revolucije še ne veste, da je Ljenin v svojem 9. zvezku, stran 15., osma vrsta od zgoraj, čisto kratko in jasno povedal...."

In, ali ti potem takem preostane kak drug izhod nego kakor da s strahom in jecljaje zašepetaš: "Ah, da, saj res ....Čisto sem pozabil.... Seveda, kajpada.... jasno...."

PLAČEVANJE DOLGOV V ŠAMPANJCU

Francoski pridelovalci vina in proizvajalci šampanjca so predlagali svoji vladi nenavaden načrt plačevanja francoskih dolgov v Ameriki. V načelu so zato, da se ti dolgovi plačajo, ampak ne v denarju, marveč v naturalijah, kar pomeni za njih tolško, da bi vlada odkupila njih pridelke. Seveda pa bi se moglo o tem govoriti šele potem, ko bi Amerika odpravila prohibicijo in bi dovolila uvažanje tujih vin. Pravijo, da so francoske zaloge šampanjca ogromno narasle in ne vedo producenti kam z njim. Zanimivo je, da se tudi francoski finančni minister Flandin zavzema za to rešitev, kajti vino je edini francoski produkt, ki ne bi delal Ameriki nobene konkurence.

OKOSTNJAK PREDSEDUJE

Dekan filozofske fakultete na londonski univerzi je pred kratkim priredil banket na čast umrlemu učenjaku Jeremiju Bentheimu, katerega se je udeležilo 20 odličnih znanstvenikov in Bentehim sam. Bentheim je umrl l. 1832. in je v oporoki napisal željo, da bi rad še enkrat po svoji smrti bil deležen kakega zborovanja v krogu svojih učencev. Dekanu se je zdela stota obletnica smrti učenjaka najboij primerna za tak skupni sestanek. Na častnem mestu je sedel pri banketu Bentheimov okostnjak lepo oblečen v moderno obleko, njegovo mrtvaško glavo pa je pokrivala maska iz voska, ki je bila izredno podobna Bentheimu. Vseh 20 učenjakov je napijalo nekdanjemu učenjaku in predsedniku, čigar okostnjak je že sto let ležal v lepi stekleni krsti na univerzi. Prav prijetna ta večerja gotovo ni bila.

2000 KRAT ARETIRAN

Chicago, Ill., 26. avgusta. — Žepnim tatovom se je njih delovanje ne izplača. Dokaz temu je Dave Miller, ki je bil, kot zatrjuje policija, aretiran že 2000-krat, odkar je pričel krasti denar iz žepa.

Detektivom, ki so ga zasliševali, je rekel:

— Prijet sem bil na 13. ulici in Newberry Ave. Veste, kaj sem tam delal? Pazil sem na sedem žeparjev, ki so bili v svojem poklicu najboljši, pa so stali v krušni vrsti. Najboljši seveda so že mrtvi in mlajši se ne morejo dovolj naučiti, kako vešče izprazniti žep.

✝

Naznanilo in Zahvala

S tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja moji nadvse ljubljeni soprogi, oziroma materi

MARIJA MATICICH

rojena GOLOB

Umrla je dne 14. julija 1932 v najlepši dobi, stara 34 let. Bolehala je dolj časa, na vse zadne se je morala podvreči težki operaciji v bolnišnici sv. Frančiška v Pittsburghu, katere pa ni prestala in je dva dni pozneje umrla.

Tem potom se najlepše zahvaljujemo društvu Sv. Jožefa, št. 41 KSKJ. in društvu št. 118 SNPJ. za krasne vence. Izkrena hvala podružnici št. 26 Slovenske Ženske Zveze za darovani lep venec in naročene tri sv. Maše zadušnice, in sourodnicam in sosestram, ki so pri pokojni vse tri večere čule in molile sv. rožni venec. Lepa hvala vsem, ki so pokojno obiskali na mrtvaškem odru in nas tolažili v teh žalostnih urah. Prisrčna hvala družini Gergovich, družini Pyszka iz La Salle, Illinois, za naročene sv. Maše, ter bratrancu pokojnice Mr. Frank Gergovich, ki je prišel iz La Salle, Ill., na pogreb. Srčna hvala prijateljem in znancem iz Clevelanda, Ohio, ki so prišli pokojnico kropit, darovali krasne vence in za sv. Maše ter jo spremili na zadnji poti do groba. Lepa hvala vsem prijateljem in znancem iz Pittsburgha ter okolice, ki so pokojno obiskali, darovali krasne vence in naročili sv. Maše, ter onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago in se udeležili pogreba.

Izkrena hvala č. g. župniku Rev. Josip Škurju za lepe obrede pri pogrebu. Pogreb se je vršil s sv. Mašo zadušnico dne 18. julija na St. Mary's pokopališče v Sharpsburghu, Pa. Da je bila pokojna priljubljena, je pokazala ogromna udeležba prijateljev in znancev, ki so jo spremili k zadnjemu počitku. Še enkrat prisrčna hvala vsem skupaj in za vse!

Tebi, ljuba soproga in mati pa želimo, počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti. Lahka naj Ti bo ameriška gruda. Spomin na Tebe bo ostal v naših srcih do konca naših dni.

Žalujoči ostali:
JOSEPH MATICICH, soprog;
ANNA MAY, hči; JOSEPH WILLIAM, sin;
Mr. in Mrs. GOLOB, starši;
JOHN brat; ROSALIA, sestra.
Vsi v Pittsburgh, Pa.

POHIŠTVO IZ KONJSKIH LOBANJ

Argentinska umetnostna obrt osvaja svetovni trg s čudnimi izdelki, s pohištvom iz konjskih lobanj. Že davno so rabili v Argentini tako pohištvo in farmarji po kmetih so radi sedeli na stolih iz konjskih lobanj. Tako pohištvo v Argentiniji ni nič posebnega in zdaj je prišlo tudi v mesta, kjer je pa seveda lepo izdelano ter okovano s srebrom ali zlatom. V mestih so opazili originalno pohištvo trgovci in takoj so ga začeli izvažati v Evropo kot redko posebnost.

Dobavitelji v Buenos Airesu imajo zdaj že mnogo naročil iz Berlina in Pariza, kjer se trgovci zelo zanimajo za pohištvo iz konjskih lobanj. Povpraševanje po konjskih lobanjah je tako naraslo, da plačujejo zdaj v Argentini za konjske glave toliko, kolikor za plačevali še nedavno za žive konje. Po farmah so začeli v množicah pobijati konje, ker gredo njihove glave tako dobro v promet.

HAKENKREUTZ

Hakenkreuz, znak hitlerjevcev, znamenje reakcije in protižidovskega pokreta, velja zdaj za izrazito, arijski simbol. Toda taka razlaga je zmotna. Za arijski simbol ga je namreč izdajal v svoji lažiznanstveni razlagi šele Němec Quido List l. 1910., in šele pod dojmom, ki so ga vzbujale Listove domneve, je bil sprejet ta prastari znak na prapore antisemitskih društev. Hakenkreuz, ki se imenuje v sanskritu svastika, je bil razširjen že v 3. stoletju pred Kr. po Kitajskem in Japonskem. Na ta znak pa naletimo tudi na Malajskih otokih, v srednji Afriki, v Sudanu, na Obali slonove kosti, v lesenih plastikah v Kongu, v Ameriki in med Indijanci plemena Pueblos.

Ne gre torej za nobeno tipično arijsko znamenje. Hakenkreuz pa ni znan semitskim narodom, niti prebivalcem Avstralije. V indijskem budizmu je ta znak z ogli v levi smeri simbol rasti in sreče, z ogli v desni smeri pa simbol propada in smrti.

SADJE POLETI

Sadje in posebno redilno, saj vsebuje 80 do 90 odstotkov vode in komaj 4 do 15 odstotkov sladkorja, a malenkostne količine rastlinskih kislin v njem (citronova, jabolčna in vinska kislina), rastlinske soli in eterična olja mu dajejo osvežujočo in žejo gasečo lastnost. Poleg tega ima sveže sadje mnogo vitaminov, ki zadržujejo vsakovrstne bolezni.

Zaradi rastlinskih soli in celuloze v sadju ima to večinoma tudi čistilno lastnost, to je, telo osnaži vsakovrstnih strupenih produktov, izmenjave snovi.

Zdravniki so si edini v sodbi, da je sadje zdravo za vse, za mlade in stare. Toda po sadju ne smemo piti preveč vode, ker se sadni košči v želodcu in črevesju lahko nasrkajo kakor goba, se od nje napihnejo ter povzročijo zaprtost. To so vedeli že v davnih časih in ljudstvo še danes ve zlasti malo nezerlo sadje in zlasti otrokom utegne ta pojav škodovati.

Sadje moramo oprati, preden se ga lotimo. Drži se ga najrazličnejša nesnaga, prah, iztrebki žuželk itd., ki nam ne morejo koristiti, isto tako ne sledovi mnogih rok in posod, v katerih je bilo sadje, preden je prišlo do nas.

Ljudje z občutljivim želodcem često ne prenesejo sadja in dobe radi po njem grižo, ne prenesejo surovega, pač pa kuhano sadje ali mezgo. Kuhano sadje je lažje prebavljivo. Tudi ljudje, ki jih muči zapeka, kislina v želodcu, naj se sadja rajši vzdrže.

Sadje ne more biti glavna hrana, temveč vedno le dodatna, prevelike količine vsako krat ne koristijo. Seveda so ljudje, ki žive tako rekoč "od kruha in sadja" ter se pri tem počutijo izborno, a to so le izjeme.

BABJA VAS

CLARA VIEBIG

41

— O, gospod Schmitz! — Jokaje seže po njegovi roki, v kateri je bila rdeča ruta in jo zgrabi z obema rokama. Vedno bližje se mu stiska; in stojita tik eden poleg drugega.

Divji krik!

— Ho-o-o-o!

Peneč se od jeze stoji Peterček nenadoma pred Schmitzom. Kot tiger je poskočil. S trdno stisnjeno pestjo ga udari po glavi, da se Schmitz opoteče.

— Ubijem vas! Roke proč od moje Luce! Moja je! Proč, proč, proč!

Kot divji oteplje okoli sebe. Orožnika ga nista mogla vkrotiti.

— In če me zaprete v ječo, cele tedne, mesece in leta — in če me pobijete in če me obesite — prišel bom!

Kot prisega so bile te besede, in Krumscheida spreleti groza. Tiho se splazi skozi vrata.

— Samo poiskusi! — Peter zgrabi Luco in jo vleče sem in tja, da pade na kolena. — Prišel bom zopet, ali slišiš? — S strašno pretnjo zatuli: — Ti si moja!

In tedaj se mu nenadoma raztopi njegova jeza; kot je prišla naglo, tako naglo je tudi prešla.

Bridko prične jokati, nato pa mirno pusti, da ga oberkailski orožnik vklene.

— Luca, Luca! — vzdihuje, — ne pozabi me!

— Ne bom te pozabila, nikoli, nikoli! — Ravno tako jokaje mu sloni na vratu. Oba se objameta, kot se ne bi mogla izpustiti.

— Nikdar te ne pozabim, tako gotovo, kot živim. Peterček, moj Peterček!

Stokanje obeh je trgalo srce in mali Jožek je jokal v bolestnih glasih.

— — — — — —

Ko so zapustili kočo, je Peter omahoval kot bi bil pijan in je šepal, kot še nikdar poprej. Roke so mu vklenili na hrbtu. Poleg njega je korakal nadorožnik in za njim orožnik iz Oberkeila.

Gospod Schmitz je ostal pri Luci, ker je potrebovala zaščite in pomoči. Sključena je čepela v kotu in je kot podivjana bila z glavo ob zid.

— Peterček! Moj Peterček!

Staremu samcu pridejo solze v oči, dvignejo jo, jo tolaži, tako da se sam utrudi.

— Joj, saj ne verjamem, — vzdihuje na njegovih prsih. — Moram se nekoliko potolažiti. O, Peterček, — dvigne glavo in si pogladi lase preko čela čez glavo.

— Gospod Schmitz, prepričana sem, da se nikdar več ne vrne. — Obesili ga bodo.

— — — — — —

Oprezno korakata oba orožnika s svojim ujetnikom po ozki stezi v dolino. Zaradi varnosti ga oberkeilski orožnik drži za sukunjič.

Še je bilo mračno, toda ne več taka tema, kot poprej. Mesec se je zamaknil za temen oblak in se je boril z raztrganimi oblaki nevihte. Daleč za gorami se je bliskalo.

Bliski so osvetljevali stezo. Tudi iz bližnjih koč je prihajala svetloba skozi okna. Težavna pot po stezi je bila kmalu končana in že se bliščí široka cesta — tedaj pa mrmranje! Tenma druhal se bliža in zapre ozko pot do ceste.

Babe!

Stisnjene v gruč so čakale v odločnem molku. V bledem svitu lune je vsakdo mogel opaziti izzivajoče obraze žen in njihove žareče oči.

Nobena se ne gane, ko se bližajo orožniki. Pot je bila zastražena.

— Prostor, — pravi nadorožnik in sune prvo s kopitom svoje puške.

— Bila je Tina. — Oho, — pravi Tina in se prerije dalje do nadorožnika, mesto da bi se umaknila.

— Zakaj ga peljete proč? Danes ima vsakdo svojo pravico!

— Prostor za oblast, — ponovi odločno oberkeilski orožnik in se postavi pokonci.

Splošen in glasen babji krohot mu odgovori.

— Ti, norec, — se oglasi nek glas iz ozadja, — samo pojdi in si obriši svoj smrkavi nos. Osle kažemo na tvoj 'prostor za oblast'!

— Prostor! Prostor! — in vse zijajo vanj.

— Ali ste ponoreli? — zakliče nadorožnik. — Neumne babe, napravite prostor! Ako se takoj ne umaknete, vas bom vse skupaj zaprl — ali slišite? Zaprl vas bom!

— Če morete! Najprej, če vam je mogoče! — Tina se široko zasmeje. — Saj še ne bi bilo tako slabo s Peterčkom v ječi. Toda, pazite se! — Naenkrat miglja njenih deset prstov pred nosom starega Schmitza in njen glas preti: — Izpustite ga!

— Da, izpustite ga! — zakriči babji zbor.

— Sem pojdi! — Tina zgrabi Peterčka za rokav in ga vleče k sebi. — Izpustite ga! Kaj hočete od Peterčka? Saj ni nič naredil!

— To bomo videli! — Razjarjen suni nadorožnik Petra v hrbet. — Naprej!

Glušeč babji glas se dvigne in s pretnjami prihajajo bližje in bližje.

NADALJEVANJE SLEDI

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil I. H.

30 (Nadaljevanje.)

— Pri Mirku je bila samo začasna blodnja, gospica Ula! Vem za to, in sem celo ž njim o tem govorila. Dal mi je besedo, da je vse končano! In jaz mu verjamem! Pa se dr. Grom z bivšo ljubico svojega prijatelja —

— Mogoče o tem niti ne ve, milostljiva gospa in Mirko mu tudi ne more pozneje nič očitati. Ne bilo bilo taktno.

— Da, ne bi bilo takno! — ponovi Erika.

— Mirku sem povedala, da sem videla dr. Groma s Tičarjevo. Dolgo pa ta zveza ne bo trajala, kajti dr. Grom ima rad izpremembo, — govori Ula dalje.

Ima rad izpremembo! Kot goreče kaplje so padale te be na Erikino srce. Danes ta, jutri druga — in sama, neumnice slila, da mu je vse, kot je on njej izpolnil življenje!

V prah jo je ponižal in vendar se ga ni mogla

Ula je že davno odšla. Sama leži, predana mučn: šina v sobi jo je mučila. Vsi predmeti okoli nje so tako cudno oz veli, so prihajali k nji so ji zaničljivo govorili:

— Bila si samo slučajno njegova ljubica. Tudi mu nisi bila nič več, kot katera druga, ki jo je držal v svojem objemu.

Erika dvigne roke, se vzravna in preplašena pogleda okoli sebe. Njeno življenje je bilo zlomljeno, najboljše v njej poteptano in omadeževano!

Nato pridejo lastni očitki — bila je pravična kazen za to, da je stopila s prave poti in ni ostala zvesta svojemu možu! Življenje ji je postalo neznosno. Ponižanje, ki ga je doživela, je peklo in ničesar ni bilo, kar bi moglo izbrisati, kar se je zgodilo — nič kot samo smrt. Vedno in vedno je mislila na to!

Njene misli in želje so šle samo enemu cilju nasproti — na nesumljiv način posloviti se od življenja!

Nikdo ni slutil, kaj se je godilo v njenem srcu. Živahno in veselo je pripovedovala o potovanju in o tem, kaj še potrebuje na obleki itd. Kakorhitro bo dovolj močna, bo šla kupovat in naročit.

Potovanje v Bohinj Srečku Hočevarju ni bilo prav. Zopet je ni mogel pustiti same, ker je bila bolehna. Išče kak izhod. Erika ga zbudi iz njegovega premišljevanja.

— Ako zaradi trgovine ne moreš iti z menoj, Srečko, bom vzela s seboj Ulo; zdaj bo že mogla dobiti dopust.

Kaka misel! Srečko začudeno pogleda svojo ženo. To je bilo vendar nemogoče, ljubica njenega bratranca! Ako tudi ji ni mogel nikdo nič očitati! Erikina pamet je morala v resnici mnogo trpeti!

— Zakaj je nemogoče, Srečko? — pravi Erika na možev pomislek. — Ulo imam rada. Je zelo izobraženo dekle in ima na sebi nekaj pomirljivega in zaupljivega —

— Poslušaj, Erika!

— Prihrani si besede, Srečko; natančno vem, kaj hočeš reči. Sicer pa ne cepim dlak in tudi še nisem šla!

Ne, za sedaj Erika še ni šla in tudi namenjena ni, da bi kam šla. Kar je rekla in storila, je bilo vse preračunano za njen cilj!

In potem se bo moglo nekega dne zgoditi! Mož je za nekaj dni odpotoval. V nedeljo zvečer je dovolila kuharici in sobarici iti ven, češ, da hoče zgodaj v posteljo in ne potrebuje več svojih služkinj.

Samo si pripravi toplo kopelj. Ko se je skopala in si ogrnila kopalni plašč, za trenutek postoji, nato pa odre pplinovo pipo. Roka se ji ni prav nič tresla.

Nato si razpusti dolge plave lase, se postavi pred toaletno omaro in pripravi glavnik in krtačo.

Težko in neredno ji bije srce; voda je bila prevroča v že tako preveč razgreti kopalni sobi. Objame jo slabost in omotica; v njeni zavesti je bilo samo jasno — "kmalu bo vse končano".

Prav nič se ni bala — samo globoko hrepenenje po počitku! Na omarici sklene roke in skloni glavo: — Bog, odpusti, mi! Poglej mi v srce! Ne morem drugega — Bog, ki si sama usmiljenost — moli goreče.

Erika zapre oči., zdaj bo zaspala in se ne bo nikdar več zbudila!

Ko kmalu po polnoči obe deklici pridete domov, se nekoliko čudite, zakaj je še luč v kopalni sobi, ki ste jo videle skozi okence nad vrati kopalne sobe.

— Ali gre milostljiva šele sedaj v posteljo? Saj je hotela takoj po večerji leči.

Dekleti sta vedeli, da je Erika vsak večer, predno je šla v posteljo, napravila toaleto v kopalni sobi.

— Ali pa morebiti hoče vedeti, kdaj sve prišli domov, — pravi kuharica, ki je bila v hiši šele nekaj tednov.

—Ne, Nežika, taka ni milostljiva, — odvrne sobarica. — Dobra je in pravična in vsakemu privošči —

Po prstih, kolikor mogoče tiho greste v skupno sobo.

— Kaj pa če pogledave? — pravi sobarica v notranjem nemiru, ki je še stala v srajci in je hotela v posteljo. — Mogoče je milostljiva zaspala in je pozabila ugasniti luč.

— Bo res boljše! Pa ti poglej, Ela in jo zbudi —

Naglo se Ela zopet obleče. Pri vratih posluša. Nikdo se ne gane. Previdno potrka.

— Milostljiva gospa, — milostljiva gospa —

Nobenega odgovora.

V čudnem strahu pritisne na kljuko. Vrata niso bila zaklenjena. Močan duh po plinu ji udari v nos in na preprogi pred toaletno omaro leži gospa z razpuščenimi lasmi.

Ela krikne in takoj priteče kuharica.

— Za božjo voljo — milostljiva ni prav zaprla peči, — kriči — Hitro odpri okno!

Nato pa se obe spravite nad Eriko.

— Je že brez zavesti.

Brez zavesti? Samo brez zavesti?

S prestrašenimi očmi se obe spogledate. Srce jima zastane.

Milostljiva je bila že trda.

Ena je pri drugi brala na ustnicah besedo, katere se nobena ni upala izgovoriti — mrtva —!

In gospoda ni doma!

Na njiju bo zvrgel odgovornost! Pa bile so nedolžne! Saj niste mogli misli, da bo milostljiva ravno v nedeljo zvečer vzela gorko popolno kopelj, ker se je navadno zvečer samo umila z mlačno vodo. Sobarica telefonira po zdravnika, kuharica pa pokliče neko poznano družino v hiši.

K sreči je bil zdravnik doma. Takoj je videl, da ni mogoče več pomagati — že davno je to slabotno, trudno srce prenehalo utripati.

Zamišljen in zelo potrt stoji pred lepo žensko postavo, katere smrt mu je bila nova zagonetka. Vedel je, da je bila ta smrt zaželjena in mu je potrdila, da je bilo njeno življenje težka, duševna bolest, tako velika in težka, da iz nje ni mogla najti nobenega drugega izhoda kot smrt!

Zato ji je v globokem človeškem razumevanju želel večni mir.

(Dalje prihodnjič.)

STALINOVI NAJOŽJI SOTRUDNIKI

Poleg oficijelnih, vsemu svetu znanih sotrudnikov, ima Stalin tudi skrite, zato pa tem zvestejše pomočnike. Svet jih ne pozna niti po imenu, celo v Rusiji njihova imena niso znana, in vendar je moč teh skritih Stalinovih pomočnikov v marsikaterem pogledu mnogo večja od moči in vpliva oficijelnih sovjetskih prvakov. Motil bi se, kdor bi mislil, da so pravi Stalinovi sotrudniki oficijelni predstavniki vlade III. internacijonale, ki se o njih zdaj v evropski javnosti toliko govori in piše. Pravi diktatorjevi sotrudniki so večinoma njegovi o- ijatleji, ožji rojaki, ki ofi- v nobenem višjem · državo. To so bejdžani, ki so le- otovali s tovarišem Ko- ako so imenovali Stalina v domačem kraju) širom Rusije in se udeleževali vseh njegovih junaštev bodisi da je šlo za vlome v banke, ali atentate na brzovlake na Krimu. Stalin se je oddolžil svojim zvestim tovarišem s tem, da so postali njegovi privatni svetovalci.

Najintimneši Stalinov prijatelj in prava njegova senca je Karimov Ramandžaj, izboren strelec, ki zadene baje kamen, vržen v zrak. To je Stalinov telesni stražar, on hodi vedno nekaj korakov za diktatorjem, držeč roko v žepu, vedno pripravljen potegniti revolver, če bi Staina kdo napadel. Stalin sicer nima rad veselja in petja, vendar pa tu pa tam rad posluša izredno prijeten glas drugega člana svoje najožje okolice Alija Nazarova. Ta pevec čudovito prijetnega, mehkega glasu je znan v Kremlu pod imenom "Rdeči Orfej"; edino njegovo delo je prepevanje.

Politično poročanje je poverjeno možu, ki govori menda vse evropske jezike in ki je kot poklicni kvartopirec prepotoval ves svet ter oblezel vse igralnice in kazine. Politični informator sovjetskega diktatorja se imenuje Nazarov Hain. On zbira informacije od vsakega, o vsakem, povsod in od povsod. V njegovem kabinetu neprestno poje telefon in često mu poroča iz Ženeve ali kjer se pač udeležuje mednarodne konference tudi sam Litvinov.

Zeva Verkibajeva ni lepa, niti mikavna, je pa zelo spretna strojepiska, kar je razumljivo, sicer bi ne mogla biti strojepiska pri tako nestrpnem šefu, kakor je Stalin.

Sovjetski diktator sicer nima komornika, pač pa izpolnjuje vse njegove želje in zapovedi bivši natakar v "Grand Hotel de l'Europe" v Petrogradu Bahri Čurabajev. On je tisti, ki mu zaupa Stalin vsak dan tudi svoje grlo, ko drsi po njem tako nevarno orožje, kakor je britev. Poleg tega je Čarabajev strokovnjak za zadružništvo in prosti čas porabi za snovanje novih oblik zadružništva. Murahalimov Sedžaj je rojen finančnik, zato so mu tudi poverjene funkcije finančnega ministra v Kremlu. Pod carskim režimom je bil ta mož opetovano kaznovan zaradi ponarejanja denarja. Carske bankovce je znal tako sijajno ponarejati, da so jih mogli ločiti od pravih le največji strokovnjaki.

Eden najzaslužnejših in najzvestejših Stalinov ožjih pomočnikov je bivši poveljnik črezvičajke na Kavkazu Murgabekov Hodžabaj, mož izredne telesne, zlasti pa železne živčne konstitucije. On igra s Stalinom šah, v javno življenje ne posega, toda vsak, kdor hoče kaj doseči pri Stalinu, se mora najprej prikupiti zaslužnemu revolucijonarju Hodžabaju Murgabekovu. Slednjič naj omenimo še moža, ki bi lahko edini izpričal na svoji vesti lojalnost in toleranco sovjetskega režima do vseh veroizpovedanj. Treba je bilo pa mnogo truda in posmehovanja od strani drugih tovarišev, predno je mogel Max Saihof nemoteno odkloniti ponujano mu svinjsko meso, ki ga štare tradicije in vera očetov strogo prepovedujejo.

ŽRTEV NESPORAZUMA

V St. Gilgenu v Avstriji je postal 54letni bančni prokurist Ernst Geiringer žrtev čudnega nesporazuma. Mož je hodil že več let na počitnice v St. Gilgen, kjer je rad zabajal v družbo svojih dunajskih prijateljev. Bil je dobrodušen, šaljiv družabnik, ki je rad zbijal šale in zabaval svoje prijatelje. — Proti večeru je stopil v bližnjo delikatesno trgovino, da bi si kupil prigrizek za večerjo. Na pultu je opazil bankovce za 50 šilingov in ga v šali spravil v žep. Ko je plačeval prigrizek, je položil na mizo 1.40 šilingov, poleg tega pa še bankovec za 50 šilingov, češ, naj trgovec v bodoče pazi, da ne bo puščal na pultu denarja.

V trgovini je bil pa slučajno navzoč še nekdo, ki je odšel po stražnika, čeprav je vedel, da gre za šalo, ne pa za tatvino. Stražnik je odvedel Geiringerja na stražnico, kjer je moral prenočiti, ker ni imel pri sebi nobenih dokumentov. Rahločutni poštenjak si je vzel to tako k srcu, da se je v noči obesil. Zjutraj so ga našli v policijskem zaporu obešenega. — Njegova tragedija je vzbudila splošno sočutje. Pokojni zapušča ženo, ki jo je imel zelo rad. Sploh je bil vzoren mož in živel je v srečnem zakonu.

SVEN HEDIN ORGANIZIRA ARHEOLOŠKA RAZISKAVANJA

Švedski raziskovalec Sven Hedin je napravil načrt za ogromno ekspedicijo v notranjost Azije. — Med drugim predvideva ta načrt tudi raziskovanje Perzije zlasti njenih severnovzhodnih predelov. Namen tega raziskovanja je, najti pot narodov od vzhoda proti zapadu, pot, ki je igrala v zgodovini človeštva veliko vlogo pred 4000 leti. Perzijska vlada je že dala švedskemu raziskovalcu vsa potrebna dovoljenja za izkopavanja v provinci Astrabad in Korasan. V imenu Svena Hedina bo vodil ta raziskavanja stockholmski državni arhivar dr. Arne, ki je vodil že slične ekspedicije v drugih deželah s povoljnim uspehom. Od časa do časa bo nadzoroval izkopavanja osebno tudi Sven Hedin.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

ROPAR JE IMEL SMOLO

New Haven, Conn., 26. avgusta. Nek ropar je stopil v lekarno in prosil Williama H. Templetona, da mu izmenja bankovec za $1. Templeton hoče dati drobiž, nakar potegne ropar revolver. Templeton zavpije; ropar zbeži in pride policija. Templeton je še vedno držal v tresočih rokah dolar, ko je prišla policija.

BOLNIŠKA HRANA

Če je pravilna prehrana velevažna za telesno dobrobit zdravega človeka, je to še v večji meri za bolnika. Skrbna, pravilna prehrana s poživili more silno pospešiti ozdravljenje in zlasti okrevanje ter bolniku izredno olajšati breme bolezni.

Prvo, na kar moramo paziti pri bolniški hrani, je, da je vse, kar damo užiti bolniku, lahko, hitro prebavljivo in ob enem krepilno. Bolniška hrana ne sme biti nikoli preobilna, izvzemši redke slučaje, ko naj bi bolnik odebelel. Telo dobro predela maščobo le tedaj, če se zadostno giblje, kar je pri bolniku seve izključeno. Ravno tako naj bolnik ne dobiva preveč mesa, marveč pazimo na neprestano izpremembo vseh hranilnih snovi. Najboljše so lahko prebavne zelenjavne jedi, a tudi tu velja, da ni vse za vsakega. Tako n. pr. beluševi — šparljevi, ki so za druge bolnike lahko prebavni, ne smemo dati bolnikom, ki so bolni na ledvicah. Sploh se je treba točno držati zdravnikovih navodil glede prehrane. Vendar so ta navodila običajne le splošna, v podrobnotsih mora dobra bolniška strežnica sama skrbeti, da dobiva bolnik ne samo pravilno, marveč tudi okusno hrano, skrbeti mora za čim večjo izpremembo pa za različna okrepčila med glavnimi obroki.

Vsake stvari prinesemo bolniku le čisto malo, in to okusno, vabljivo naloženo in obloženo. Nikoli ne dajmo bolniku dva dni zapored taiste jedi, ker se je preobje in je potem prehrana le na škodi. Dokler ima bolnik mrzlico ali je zelo oslabel, mu ne dajamo jedi, ki bi jih moral grizti in s težavo požirati. Vse mora biti mehko kuhano, a ne *prekuhano*, da ne izgubi hranilnih vrednot in slastnosti. To velja posebno o zelenjadnih prikuhah. Če želi bolnik kake jedi še več, imejmo pripravljeno še malce, da mu ustrežemo. Po vsaki jedi so zelo priporočljive različne lahke sadne žolice, katerim izboljšajmo okus z vinom ali citrono ali drugim sadnim sokom.

Vino smemo dati bolniku seveda samo z zdravnikovim dovoljenjem, ker utegne v nekaterih slučajih zelo škoditi, in to tudi v čisto majhnih količinah. Citrona, oranža in različni sadni sokovi so pa vedno dovoljeni in bolnikom dobrodošli. Posebno osveži, pa tudi hrani oranža. Za hudo bolne in oslabele bolnike jo razrežimo počez na polovico, potresimo po odrezani ploskvi malo stolčenega sladkorja, potem pa s čajno žličico sproti iztiskajmo sok in ga dajajmo bolniku.

Preveč sladkorja vzbuja žejo kakor sol, zato pazimo, da bolnik ne dobi presladkih jedi in pijač.

K mesu dajmo bolniku opečen kruh, ki je zdravejši pa tudi slastnejši kakor navaden kruh. Zelo lahko prebavljiva in obenem redilna je mesna žolica. Napravimo jo lahko sami na ta-le način: kuhajmo v vodi malo teletine, ravno toliko govedine in eno telečjo nogo tako dolgo, da se povre vsa voda in se začne meso strjati. Dišavnih zelišč ne dodajajmo, ker dražijo mehur in se žolica potem ne ohrani dalje časa.

Za bolnike, ki uživajo le zelo malo hrane, je priporočljiv mesni sok (beeftee), ki ga moremo dodati jedem, ne da bi bolnik vedel za to. Vendar do hude sile bolnikov ne "goljufajmo" s kakršnikoli dodatki jedem, keř slednjič le kaj opazijo in so poslej skrajno sumničavi nasproti vsem jedem in pijačam.

Prav posebno pazimo tudi na to, da bo vse posodje in jedilno orodje, namenjeno bolniku, skrajno čisto. Ne mislimo, da bolnik nič ne opazi; nasprotno je zlasti njegov vonj še poostren in če vonj odbije okus ali kakor pravimo želodec, potem bolnik pri najboljši volji ne more nič užiti ali pa le z gnusom, kar zelo škoduje prebavi.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

30. avgusta:
Leviathan v Cherbourg
Lafayette v Havre
Pres. Harding v Cherbourg in v Hamburg
Bremen v Cherbourg in v Bremen

31 avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genovo

1. septembra:
Generla v. Stueben v Bremen
New York v Cherbourg in Hamburg

2. septembra:
Paris v Havre
Minnetonka v Havre

3. septembra:
Veendam v Boulogne sur Mer

6. septembra:
VULCANIA V TRST

7. septembra:
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre

8. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Dresden v Cherbourg in Bremen
Albert Balin v Cherbourg in Hamburg

9. septembra:
Evropa v Cherbourg in v Bremen
France v Havre
Pennland v Havre

10. septembra:
Conte Grande v Genovo
Statendam v Boulogne sur Mer
Champlain v Havre
St. Lous v Cherbourg in Hamburg

11. septembra:
Pennland v Havre

13. septembra:
Columbus v Cherbourg in v Bremen

14. septembra:
Ile de France vx Havre
Mauretania v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre

15. septembra:
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

16. septembra:
Olympic v Cherbourg
Minnewaska v Havre

17. septembra:
Aquitania v Cherbourg
Rochambeau v Havre
Volendam v Boulogne sur Mer
Augustus v Genovo

20. septembra:
Leviathan v Cherbourg

21. septembra:
Paris v Havre

22. septembra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

23. septembra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

24. septembra:
SATURNIA V TEST
Lafayette v Havre
Rotterdam v Boulogne sur Mer
Cleveland v Cherbourg in v Hamburg

25. septembra:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Westernland v Havre

28. septembra:
Pres. Harding v Havre

29. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Gen. v. Steuben v Bremen
New York v Cherbourg in v Hamburg

30. septembra:
Homeric v Cherbourg
Minnetonka v Havre

1. oktobra:
Ile de France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg
Roma v Genovo
Veendam v Boulogne sur Mer

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS
2. Septembra — 20. Septembra

ILE DE FRANCE
14. Septembra — 1. Oktobra

FRANCE
9. Septembra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

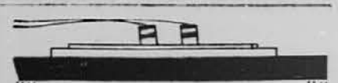

Do LJUBLJANE in nazaj
TRETJI RAZRED $159.--
Moderna udobnost... Neprekosljiva služba... Tedenska odplutja iz New Yorka... Pripravne in hitre železniške zveze od Hamburga do Jugoslavije
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 Broadway, New York

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

Osebno Vodeni
JESENSKI IZLET v JUGOSLAVIJO
na največjem Cunardovem ekspres parniku
BERENGARIA
Odpluje iz New Yorka proti Cherbourgu
7. SEPTEMBRA

Posebne privlačnosti so: znatno znižane cene za tretji razred in novi prostori v prejšnjem turističnem razredu za potnike tretjega razreda. Udeležence tega izleta bo spremil na njihov cilj izvežbani potniški uradnik Cunard Črte ki bo tudi skrbel za njihovo prtljago in vse, kar se tiče potnih listov. Samo enonočna vožnja na posebnem vlaku iz Pariza.

Vprašajte takoj pri:
LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.
1359 — 2nd Avenue New York

ali pri
CUNARD LINE
25 Broadway New York